

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Directie Migratiebeleid
Ketensturing

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum 4 september 2026
Betreft Antwoorden Kamervragen over door de IND uitbetaalde
dwangsommen

Onze referentie
7755245

Uw referentie
2026Z15511

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de schriftelijke vragen van de leden
Ceulemans en Boomsma (beiden JA21) over door de IND uitbetaalde
dwangsommen.

Deze vragen werden ingezonden op 2 juli 2026 met kenmerk 2026Z15511.

De Minister van Asiel en Migratie,

Bart van den Brink

**Vragen van de leden Ceulemans en Boomsma (beiden JA21) aan de minister van Asiel en Migratie over door de IND uitbetaalde dwangsommen.
(ingezonden 2 juli 2026, 2026Z15511)**

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Ketensturing

Datum
4 september 2026

Onze referentie
7755245

Vraag 1

Kunt u bevestigen dat de IND in 2025 circa 79 miljoen euro aan dwangsommen heeft uitbetaald, tegenover circa 36,8 miljoen euro in 2024 (waarvan circa 27,8 miljoen euro rechterlijke dwangsommen)? Zo nee, wat zijn de juiste bedragen?

Antwoord op vraag 1

Ja.

Vraag 2

Wat is het totaalbedrag aan door de IND uitbetaalde dwangsommen in 2026 tot en met de meest recente peildatum, inclusief vermelding van die peildatum?

Antwoord op vraag 2

In de periode januari tot en met juli 2026 heeft de IND ca. € 99,- miljoen aan dwangsommen uitgekeerd (peildatum 7 augustus 2026).

Vraag 3

Wat is uw actuele raming van het totaal uit te betalen dwangsommen over heel 2026, en op welke aannames (instroom, voorraad, doorlooptijden) is die raming gebaseerd?

Antwoord op vraag 3

In de periode januari tot en met juli 2026 heeft de IND ca. € 99,- miljoen aan dwangsommen uitgekeerd. De vraag hoe dit zich in de rest van het jaar gaat ontwikkelen is afhankelijk van vele factoren, dus laat zich moeilijk beantwoorden. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan:

- Wijzigingen naar aanleiding van recente wetgeving en ontwikkelingen in beleid en jurisprudentie.
- Het aantal ingediende aanvragen.
- De ontwikkeling van het wegwerken van de openstaande aanvragen en de doorlooptijden bij de IND.
- Het aantal inzetbare FTE.
- De wisselende prioriteitsstelling.
- De aantallen ingediende 'beroepen niet tijdig beslissen' (BNTB) en de daaraan gekoppelde variërende dwangsombedragen.
- De snelheid waarmee rechtbanken BNTB-procedures kunnen afdoen én hoeveel zaken de IND uiteindelijk zal afdoen.

Vraag 4

Wat is de gemiddelde hoogte van de bedragen die per vreemdeling zijn uitgekeerd? Hoe vaak worden bedragen uitgekeerd hoger dan 3.000 euro?

Antwoord op vraag 4

Het gemiddelde per vreemdeling is afhankelijk van of de vreemdeling wel of geen (opvolgende) 'beroep niet tijdig beslissen (BNTB)' indient en wat de rechter in de individuele zaak aan dwangsom oplegt.

Voor wat betreft de zaken waarin de IND nog een bestuurlijke dwangsom moet uitbetalen, bedraagt dit € 1442,- per zaak. Voor wat betreft de rechterlijke dwangsom heeft de rechter de vrijheid om te bepalen hoe hoog de dwangsommen zijn, maar volgt daarbij normaliter de beleidslijnen¹ die binnen de rechtspraak zijn afgesproken waarbij de volgende uitgangspunten zijn gehanteerd:

- In de regel wordt de dwangsom bepaald op € 100,-- per dag, met een maximum van € 15.000,--
- Indien sprake is van een zó gering belang dat de hoogte van de dwangsom van € 100,-- per dag buiten proportie is, wordt de dwangsom bepaald op € 50,-- per dag, met een maximum van € 7.500,--
- Indien een sterke prikkel nodig is (hetzij vanwege gebleken weigerachtigheid van het bestuursorgaan, hetzij vanwege het grote belang), wordt de dwangsom bepaald op € 250,-- per dag, met een maximum van € 37.500,-.²

Wanneer na een eerdere BNTB-uitspraak nog steeds niet is beslist op de aanvraag, kan de vreemdeling een opvolgende BNTB indienen bij de rechtbank. Het aantal keer dat een vreemdeling een opvolgend BNTB kan indienen is – zolang niet is beslist op de aanvraag – niet aan een maximum gebonden.

Overzicht aantal betalingen hoger dan € 3.000,-

Jaar	2023	2024	2025	2026 (t/m 2 juli)
Aantal	858	3652	6368	5442

Vraag 5

Wat is tot op heden het hoogste totaalbedrag aan dwangsommen dat aan één vreemdeling is uitbetaald, opgebouwd uit opeenvolgende procedures?

Antwoord op vraag 5

Sinds 2024 tot aan peildatum 11 mei 2026 hebben 143.190 personen een BNTB ingediend. Daarvan zijn 16.570 personen twee keer of meer in het gelijkgesteld door de rechter.

In 2026 (peildatum 29 juli 2026) heeft de IND in totaal 46 keer een totale dwangsom opgelegd gekregen van meer dan € 80.000,-. In 9 gevallen was de dwangsom hoger dan € 100.000,-. In beginsel betaalt de IND dwangsommen uit na het besluit op de aanvraag. Er zijn drie groepen zaken: in een deel van de zaken hebben de dwangsommen het maximaal opgelegde bedrag aan dwangsommen bereikt en zijn deze al uitbetaald, in een ander deel van de zaken hebben de dwangsommen gedeeltelijk het maximaal opgelegde bedrag bereikt en

¹ [Dwangsom te late beslissing overheid | Rechtspraak](#).

² Uitzonderingen op de algemene beleidslijn waarbij een rechter de dwangsom bepaald op € 500,-- per dag, met een maximum van € 50.000,- komen voor.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Ketensturing

Datum
4 september 2026

Onze referentie
7755245

zijn deze al uitbetaald en tot slot is in een deel van de zaken de aanvraag nog in behandeling en zullen de dwangsommen nog uitbetaald moeten worden.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Ketensturing

Vraag 6

Op welke datum verwacht u dat het door de Tweede Kamer aangenomen amendement van het lid Diederik van Dijk c.s. (Kamerstuk 35501, nr. 13) tot afschaffing van de rechterlijke dwangsommen in vreemdelingenzaken in werking treedt, en welk bedrag aan dwangsommen verwacht u tussen nu en die datum, mede gelet op mogelijk overgangsrecht voor reeds lopende niet-tijdig-beslissen-beroepen, nog te moeten uitbetalen?

Datum
4 september 2026

Onze referentie
7755245

Antwoord op vraag 6

Het wetsvoorstel is op dit moment aanhangig bij de Eerste Kamer en de datum voor plenaire behandeling is nog niet bekend. Om die reden kan geen uitspraak gedaan worden over een verwacht bedrag aan uit te betalen dwangsommen.

Vraag 7

Kunt u deze vragen afzonderlijk en één-voor-één beantwoorden?

Antwoord op vraag 7

Ja.